

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI - THSK ÇOCUK VE
ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI - THSK
ÇOCUK VE ERGEN SAĞLIĞI DAİRE BAŞKANLIĞI
EVRAK BİRİMİ
3.01.2014 16:37 - 2014.5789.8 / 610
0001620553
0001620553

33682
GK-69

Sayı : 67414668-610-
Konu : Yazılı Soru Önergesi Cevaplandırılması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.11.2013 tarih ve 43452547-120.00-151244 sayılı yazınız.

Mersin Milletvekili Ali ÖZ tarafından verilen “anne sütü ile beslenen bebeklerin oranının artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin” 7/33682 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmaktadır.

Arz ederim.

Dr. Mehmet MÜEZZİNOĞLU
Sağlık Bakanı

EKLER:

1-Soru önergesi cevabı (3 sayfa)

Soru 1: Türkiye’de ilk 3 ayda sadece anne sütü ile beslenen bebek oranı nedir?

Cevap 1: Dünya Sağlık Örgütü’ nün önerdiği ve yürüttüğümüz programa göre “ bebeklerin doğumdan hemen sonra emzirmeye başlatılması, ilk 6 ay sadece anne sütü verilmesi ve 6. aydan sonra uygun besinlerle beraber emzirmenin 2 yaşına kadar sürdürülmesi” ve bu şekilde tüm bebeklerin yaşama sağlıklı başlaması temel amaçtır. Bu nedenle bu alandaki istatistikler ilk 6 ay sadece anne sütü alan bebekler için verilmektedir. Ülkemizde İlk 6 ay sadece anne sütü ile beslenen bebek oranı 1998’de 1,8 iken, 2003’te %21’e, 2008’ de %42’ye çıkmıştır. İlk 3 ay anne sütü ile beslenen bebek oranı ise 2003’te %93,8 iken 2008’de %97,7 olmuştur. Ayrıca ortanca emzirme süresi 1993 ve 1998 TNSA’larda 12 aydan 2003’te 14, 2008’de 16 aya yükselmiştir. (Kaynak: Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırmaları (TNSA) Hacettepe Nüfus Etütleri Enstitüsü).

Soru 2: İlk 6 ayda sadece anne sütü ile beslenmeyi arttırmak için yapılan çalışmalar nelerdir?

Cevap 2: Emzirmenin bebeklerin ve annelerin sağlıklarını geliştirmesine katkı sağladığı bilinmesine rağmen, dünyada emzirme oranları azalmıştır. Bu nedenle 1990’lı yıllarda “Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları Programı” 130 ülkede başlatılmıştır. Bakanlığımızda 1991 yılından bugüne UNICEF işbirliğinde temel amacı emzirmenin korunması, özendirilmesi ve desteklenmesi olan “Anne Sütünün Teşviki ve Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları Programı” sürdürmektedir. Program “Bebek Dostu Hastaneler” kavramı ile başlamış, 2000’ li yıllara gelindiğinde ise birinci basamak sağlık kuruluşlarını da içine alarak “Bebek Dostu Sağlık Kuruluşları” olarak ilerleme kaydetmiştir.

Programın devamında 2002 yılında Anne Sütü Üst Komitesi tarafından Konya ilinin yapmış olduğu konu ile ilgili yoğun çalışmalar sonrası Bebek Dostu İl kavramı geliştirilmiştir. Bu kavram ile İl sağlık Müdürlüklerine bazı kriterler verilmiş bunların gerçekleştirilmesi istenmiştir. 2007 Yılında Anne Sütü Üst Komitesi yapılan çalışmaları değerlendirebilmek ve bir adım ileri taşıyabilmek amacıyla Altın Bebek Dostu İl çalışmalarını başlatmıştır.

Ülkemizde de programın temelini oluşturan ve global stratejiler olan “Başarılı Emzirmede 10 Adımın” onuncu adımının uygulanması ve bebek dostu sağlık kuruluşlarında doğum yapan annelerin hastaneden ayrıldıktan sonra da emzirme problemleri ile ilgili başvurabilecekleri merkezlerin oluşturulması amacıyla 2008 yılında “Anne Destek Grupları ve Anneden Anneye Destek Grupları Eğitimleri” gerçekleştirilmiştir. Bugüne kadar 33 ilimizde anne destek ve anneden anneye destek grupları oluşturulmuştur ve 81 ile bu çalışmanın yaygınlaştırılması hedeflerimiz arasına alınmıştır.

Aralık 2012 itibariyle 962 hastane “Bebek Dostu Hastane” 78 ilimiz “Bebek Dostu İl”, 41 ilimiz ise “Altın Bebek Dostu İl” olarak plaketle ödüllendirilmiştir. Programın başlangıcından bu yana toplam 25315 sağlık personeli Anne Sütü ve Emzirme Danışmanlık Eğitimi almıştır. Eğitim çalışmaları ülke genelinde devam etmektedir.

Halen aile hekimlerimizin %43’ü, doğum yapılan hastanelerimizin %92’si bebek dostu olma özelliği taşımaktadır.

Soru 3: Annelere, doğum öncesi yeterli eğitim verilerek bu oranları arttırmak için projeleriniz var mıdır?

Cevap 3: Annelere, doğum öncesi yeterli eğitim verilmesi emzirmenin başlatılması ve sürdürülmesi için oldukça önem arz etmektedir. Bu amaçla anne adayları, gebeliği sırasında aile sağlığı merkezlerinde gerçekleştirilen her izleminde, sağlık çalışanı tarafından, kendisinin ve bebeğinin beslenmesi konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyacına uygun danışmanlık almaktadır. Yine bebek dostu hastane olmanın 10 kriterinden birisi de gebelerin 32 haftadan sonra anne sütü ve emzirme konusunda bilgilendirilmeleridir. Bu amaçla sağlık çalışanları

eğitilmektedir. Yukarıda da anıldığı gibi Programın başlangıcından bu yana toplam 25315 sağlık personeli Anne Sütü ve Emzirme Danışmanlık Eğitimi almıştır. Sağlık çalışanlarının eğitimlerini arttırmak amacıyla anne sütü ve tamamlayıcı beslenme konularında uzaktan eğitim modülleri hazırlanarak sahada kullanıma sunulmuştur. Ayrıca oluşturulmaya başlanan gebe bilgilendirme sınıflarında da anne adaylarına anne sütü ve emzirme ile ilgili eğitim de verilmektedir.

Soru 4: Toplum sağlığı merkezleri ve hekimlerinin gayretleri ile bu oranı istenilen düzeye ulaştırabileceğinize inanıyor musunuz?

Cevap 4: Anne sütünün teşviki ve bebek dostu sağlık kuruluşları programları yukarıda da belirtildiği gibi temel olarak doğum yapılan sağlık kuruluşları ve doğumdan önce anne adayının eğitimi ile doğumdan sonra annenin desteklenmesini sağlamak amacıyla aile sağlığı merkezleri aracılığıyla yürütülmektedir. Programın en önemli iki ayağını bu kurumlar oluşturmaktadır. Bununla birlikte başarılı bir emzirmenin başlatılması ve sürdürülmesi için, anneler; doğum öncesi, doğum sırası ve doğum sonrasında sadece aileleri ve toplum tarafından değil, bütün sağlık sistemi tarafından etkin olarak desteklenmelidir. Bu nedenle de özellikle topluma yönelik çalışmalar ile sağlık çalışanlarının eğitimi konularında toplum sağlığı merkezlerimiz ve hekimlerimiz programda rol almaktadır. Programın başarısı ve geldiği nokta yukarıda aktarılmıştır.

Soru 5: Gebelikle beraber, 20. Haftadan sonra anne eğitimleri verecek ve Bakanlığınızca desteklenecek gebe okullarının sayısını arttırmayı düşünüyor musunuz?

Cevap 5: Bakanlığımızca, tüm gebelerin, doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası dönemlerle ilgili bilgi sahibi olmalarını ve bilinçli doğum yapmalarını sağlamak, anne ve yakınlarına doğum eylemi, ağrı yönetimi ve yeni rollerini benimsemeleri konusunda bilgi ve beceri kazandırmak öncelikli amaçlarımızdandır. Bu kapsamda gebelere gebelik izlemlerinde bireysel olarak verilen danışmanlık hizmetlerine katkı sağlamak için “Gebe Bilgilendirme Sınıfı” programı başlatılmıştır. Program kapsamında 2013 yılında “Gebe Bilgilendirme Sınıfı Eğitici Eğitimi” yapılmıştır. Hizmetin yaygın sunumunu sağlamak ve erişimi kolaylaştırmak amacıyla birinci basamak sağlık kuruluşlarımızda gebe bilgilendirme sınıflarının açılması yönünde çalışmalarımız devam etmektedir.

İlginize teşekkür ederim.